

Nardugan baýramy

Category: Halk döredijiligi we rowaýatlar, Kitapcy

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Nardugan baýramy NARDUGAN

Hıristiyanların İsa'nın doğuşu olarak kutladığı Noel bayramı, çok eski Türklerin yeniden doğuş bayramıdır.

Türklerin, tek Tanrılı dinlere girmesinden önceki inançlarına göre, yeryüzünün tam ortasında bir akşam ağacı bulunuyor.

Buna hayat ağacı diyorlar. Bu ağacı, motif olarak bizim bütün halı, kilim ve işlemelerimizde görebiliriz.

Türklerde güneş çok önemli. İnançlarına göre gecelerin kısalıp gündüzlerin uzamaya başladığı 22 Aralık'ta gece gündüzle savaşıyor.

Uzun bir savaştan sonra gün geceyi yenerek zafer kazanıyor.

İşte bu güneşin zaferini, yeniden doğuşu, Türkler büyük şenliklerle akşam ağacı altında kutluyorlar.

Güneşin yeniden doğuşu, bir yeni doğum olarak algılanıyor.

Bayramın adı : NARDUGAN

(nar=güneş, tugan, dugan=doğan) Doğan güneş.

Güneşi geri verdi diye Tanrı Ülgen'e dualar ediyorlar.

Duaları Tanrıya gitsin diye ağacın altına hediyeler koyuyorlar, dallarına bantlar bağlayarak o yıl için dilekler diliyorlar Tanrıdan.

Bu bayram için, evler temizleniyor. Güzel giysiler giyiliyor. Ağacın etrafında şarkılar söyleyip oyunlar oynuyorlar. Yaşlılar, büyük babalar, nineler ziyaret ediliyor, aileler bir araya gelerek birlikte yiyip içiyorlar.

Yedikleri; yaş ve kuru meyveler, özel yemek ve şekerleme. Bayram, aile ve dostlar bir araya gelerek kutlanırsa ömür çoğalır, uğur gelirmiş.

Akşam ağacı yalnız Orta Asya'da yetişiyormuş. Filistin'de bu ağacı bilmezlermiş.

Bu yüzden bu olayın Türklerden Hıristiyanlara geçtiği ve bunu da Hunların Avrupa'ya gelişlerinden sonra onlardan görerek aldıkları söyleniyor.

İsa'nın doğumu ile hiç ilgisi yok.

"Doğum, güneşin yeniden doğuşu"

Muazzez İlmiye ÇİĞ. Halk döredijiligi we rowayatlari